

یک عکس، یک خاطره

یوری آندروپوف (راست) در کنگره حزب کمونیست-۱۹۸۴

سی‌وشش‌سال پیش در چنین روزی، برابر نهم فوریه ۱۹۸۴ میلادی، یوری آندروپوف، دبیرکل حزب کمونیست اتحاد جماهیر شوروی و رهبر این کشور در هفتادسالگی درگذشت. آندروپوف که از او با عنوان معمار حمله ارتش سرخ به افغانستان یاد می‌شود، پس از مرگ لئونید برژنف در نوامبر ۱۹۸۲ ساکن اداره ابرقدرت شرق را به دست گرفت. اما فساد اقتصادی مسئولان رده بالای حکومت و همچنین وضع سلامتی نه‌چندان متعادل آندروپوف، او را اداره امور کشور به شکل مطلوب باز می‌داشت. به این ترتیب طی زمامداری او اتحاد جماهیر شوروی یک قدم دیگر به دوران افول و فروپاشی نزدیک تر شد. □

دژاوو

فتح الفتوح فاو

[شهروند] در تاریخ جنگ تحمیلی رژیم بعث عراق علیه ایران

صفحات درخشان بی‌شماری وجود دارد که یادآوری، تحلیل و بررسی هر کدام از آنها حتی امروز و با وجود گذشت بیش از ۳۰ دهه از پایان جنگ موجب غرور و تفاخر ملی است. عملیات‌هایی چون ثامن‌الائمه (منجر به شکستن حصر آبادان)، طریق‌القدس (منجر به آزادسازی بستان)، فتح‌المبین (منجر به بازپس‌گیری ۲۵۰۰ کیلومتر مربع از اراضی اشغالی ایران)، بیت‌المقدس (منجر به آزادسازی خرمشهر)، رمضان (منجر به محاصره بصره)، محرم (منجر به تصرف چاه‌های نفت موسیان عراق)، خیر (منجر به قطع جاده ارتباطی بصره به بغداد و تصرف جزایر مجنون)، کربلای یک (منجر به بازپس‌گیری شهر مهران)، کربلای ۵ (منجر به تصرف ۱۱ قرارگاه ارتش عراق) و... همگی ازجمله گسترده‌ترین عملیات‌های زمینی ارتش و سپاه طی هشت سال دفاع مقدس بودند که بیشترین پیروزی‌ها را نصیب ایران کردند. اما از بین همه این عملیات‌ها اگر بخواهیم تنها یکی را به عنوان بزرگ‌ترین و در عین حال عجیب‌ترین ظرف‌های نظامی کشور طی هشت سال جنگ تحمیلی انتخاب کنیم آن بی‌شک «والفجر ۸» یا به عبارتی تصرف شبه‌جزیره فاو است. عملیاتی که با انجام آن همان دسترسی محدود عراق به آب‌های خلیج فارس هم قطع شد و بندر استراتژیک ام‌القصر زیر تیغ نیروهای نظامی ایران قرار گرفت.

فتح فاو و حیرت‌انگیز استراتژیست‌های نظامی

سی‌وچهار سال پیش در چنین روزی برابر بیستم بهمن ۱۳۶۴ خورشیدی، نیروهای مشترک ارتش و سپاه عملیاتی نظامی را کلید زدند که بعدها در تاریخ نامش به‌عنوان بزرگ‌ترین دستاورد نظامی ایران پس از آزادسازی خرمشهر ثبت شد. ایران دو سال پیش از آغاز عملیات والفجر ۸ طی یورش تحت عنوان عملیات خیبر، موفق شده بود جزایر مجنون را به تصرف خود در بیاورد. برنامه‌ریزی عراق برای بازپس‌گیری این جزایر در سال ۱۳۶۴ طی چند رشته عملیات سنگین نظامی نمود پیدا کرد و عراقی‌ها موفق شدند بخش‌های جنوبی این جزایر را از ایران پس بگیرند. آن زمان جهان این واقعه را همچون پیروزی بزرگ نظامی برای ارتش بعث تحلیل می‌کرد غافل از اینکه نظامیان ایرانی در فکر زدن پیروزی بزرگ دیگری بودند و اتفاقاً بدشان

نیروهای ایرانی در حال آماده شدن برای عبور از ارنود رود - ۱۳۶۴ □

روزشمار انقلاب ۲۰ بهمن ۵۷

حمله گاردی‌ها به پادگان نیروی هوایی

■ پس از انتشار اخبار و عکس‌های مربوط به بیعت پرسنل نیروی هوایی با رهبر کبیر انقلاب اسلامی، اداره ضداطلاعات ارتش عملیات گسترده‌ای را برای شناسایی افراد حاضر در مراسم بیعت آغاز کرد که نتیجه آن حمله گاردشاهنشاهی به یکی از پادگان‌های نیروی هوایی در تهران بود. طی این حمله همافران نیروی هوایی به محاصره نظامیان گارد جاویدان درآمده و دلیل مقاومت در برابر آنان کل پادگان به‌صحنه تیراندازی و تقابل تمام عیار نظامی تبدیل شد. با انتشار خبر حمله گاردی‌ها به همافران، مردم تهران از نقاط مختلف خود را به پادگان مورد نظر رساندند و به این ترتیب جنگی نابرابر با افراد تاندندان مسلح گاردشاهنشاهی آغاز شد. این درگیری تا صبح ادامه یافت و سرانجام همافران با به جای گذاشتن ۶۳ شهید و بیش از ۴۰۰ مجروح موفق شدند حلقه محاصره را بشکنند و گاردی‌ها را عقب بزنند. طی این شب‌ب‌پرحادثه بسیاری از مردم به‌تصور اینکه به اقامتگاه رهبر کبیر انقلاب اسلامی حمله شده‌است، خود را به‌مدرسه‌علوی رسانده و در خیابان‌های اطراف سنگ‌رگرفته بودند.

■ مهندس مهدی بازرگان، نخست‌وزیر دولت موقت ایران که برای ایراد سخنرانی در دانشگاه تهران حاضر شده بود، ضمن برشمردن برنامه‌های دولت خود تأکید کرد مأموریتی که به او محول شده است، بی‌شک پر مخاطره‌ترین و سنگین‌ترین مأموریتی است که در عمر هفتاد و یک ساله تاریخ مشروطیت ایران به یک نخست‌وزیر سپرده شده‌است. بازرگان بار دیگر در جریان این سخنرانی از ارتش و حتی شاپور بختیار خواست به انقلاب بپیوندند و با مخالفت و کارشکنی خود را در برابر خواست مردم قرار ندهند. بازرگان با اشاره به وعده خداوند مبنی بر پیروزی صالحان به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی مردم ایران را امری قطعی قلمداد کرد و آنان را که در برابر این موج توفنده به مقاومت برخیزند، از دسته خسران دیده‌ها برشمرد.

■ سرتیتر خبرها: «رهبر کبیر انقلاب اسلامی در پیامی به ملت ایران بار دیگر تأکید کردند که سخنگو ندارند. ایشان همچنین حمله گارد شاهنشاهی به همافران نیروی هوایی را محکوم کردند و به ارتش اخطار دادند اگر هر چه زودتر لشکر گارد به مقر خود بازنگردد، تصمیم آخر را خواهند گرفت». «گروهی از طرفداران قانون اساسی، شاه و دولت بختیار در روزن‌شگاه امجدیه تهران تجمع کردند». «با اینکه قرار بود بختیار در حضور مهندس بازرگان از سمت نخست‌وزیری استعفا دهد، اما این امر به روز یکشنبه ۲۲ بهمن موکول شد. آگاهان این دفع‌الوقت رابه آخرین امیدهای بختیار برای مداخله ارتش بی‌ارتباط دانستند.» □

جدول

شماره ۱۹۰۷

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
															۱
															۲
															۳
															۴
															۵
															۶
															۷
															۸
															۹
															۱۰
															۱۱
															۱۲
															۱۳
															۱۴
															۱۵

افقی ۱- ساز همایون خرم- قطار قدیمی که بین تهران و شهری در حرکت بود ۲- واحدی در طول فرنگی- آشپزخانه- کارگردان لورنس عربستان ۳- جامه آخرت- دور از دسترس- واحد بازی تکواندو- گشوده ۴- حرف فاصله- جاگاغدی- کوسه جنوبی‌ها ۵- دور و اطراف- پدر داود نبی ۶- سنگ مرمر- دستی که باید به سوی نیای زمین‌دان دراز شود- روال و جریان ۷- فیلسوف آلمانی صاحب اثر چنین گفت زرتشت- رهاشدن- ناپاکی ۸- قورباغه- درخت مسواک- قانون مغولی- سیلی ۹- واحد وزنی- انتها- در هم شکننده ۱۰- ورزش بومی سرزمین اژدها- دشت بی‌آب و علف- جلگه علفزار ۱۱- چشمه- زمان جاودانه توستوستوی روسی ۱۲- از سازهای کوبه‌ای- جای توقف حجاج- نماد روشنایی ۱۳- تکیه بر پشتی- نوعی آبگوشت- از حروف الفبا- عضوبی حس ۱۴- دماغ سوخته- آماده و مهیا- پایگاه اینترنتی ۱۵- رئیس شهرانی در دوره قاجاریه- بیماری لته

حل جدول شماره ۱۹۰۶

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
ب	ا	د	م	ا	خ	ت	ن	ت	ا	ب	ن	و	ب	ا	۱
ا	ر	ی	ا	س	ی	ا	ب	ب	ا	ن	و	ب	ا	ب	۲
ب	ا	م	ی	م	ش	ن	ی	ی	ا	ک	ی	ا	ر	ت	۳
ک	ا	ا	ا	و	ن	ع	د	و	ن	م	ا	م	ا	۴	۴
خ	ی	ا	و	ا	ی	ا	ی	ا	ت	س	ز	س	ز	۵	۵
ر	و	ر	ا	ا	س	ی	ن	ی	و	ن	و	س	۶	۶	۶
م	ا	د	ر	ز	ا	ل	م	ن	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷
د	ل	و	ب	ا	ت	ب	ل	ی	ع	م	۸	۸	۸	۸	۸
ی	ر	م	س	ع	ن	ع	ن	و	ا	ی	۹	۹	۹	۹	۹
ن	ی	ن	ی	م	م	ج	م	و	ل	ع	ب	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
س	ت	و	ن	م	د	ر	س	ا	د	ا	ت	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
س	د	ر	و	ن	د	م	د	ف	ع	م	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
ی	ا	د	ا	ن	ا	ی	ا	ر	ن	ا	و	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳
ا	ر	ا	م	ا	ی	ا	س	ع	ی	د	ن	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴
ج	ک	م	ت	ط	ل	ا	ق	و	ل	ی	د	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵

عمودی ۱- نویسنده سرشناس ادبیات فرانسه و خالق اثر بینوایان- لاک و مُهر شده ۲- نوعی نازگی- واحد پول برزیل- نوعی ساعت ۳- نویسنده فرانسوی دور دنیا در هشتاد روز- اثری از کنوت هامسون- پایتخت معنوی ایران- رنج و محنت ۴- دشمن سخت- علم شیمی- بدهکار ۵- پارسال- آسمان و فلک- مغرب ۶- گاو شخم‌زن- شاعر اصفهانی- بازگشت‌کننده به‌سوی خدا ۷- گروهی- دانشکده- تابستان آذری ۸- مخفف هستم- فریاد استمداد- سد- معبر خون ۹- نیمه چیز- نوه اردشیر بابکان- باران منجمد ۱۰- خراب و دور انداختنی- نگهبانی- سازگاری ۱۱- قالی فرسوده- سوره زنان- زمین هموار ۱۲- منشی- پاک‌زدادی- آخرین نت ۱۳- رها- اقلیم- عملی در وضو- عشق فرنگی ۱۴- دشمن فرشته- بلندترین آبشار دنیا- فیلم نیما اقلیما ۱۵- سردار- اسیر و گرفتار

تاریخ‌نگار

◀ صدوسی‌ونه سال پیش در چنین روزی، برابر نهم فوریه ۱۸۸۱ میلادی، فیودور میخایلیوویچ داستایفسکی، نویسنده شهیر روس در پنجاه‌ونه سالگی درگذشت. به عقیده اهل فن، ویژگی خالق آثار «چون» برادران کارامازوف»، «شب‌های روشن»، «جنایت و مکافات»، «ابله» و «قمار باز» در روانکاوی و بررسی زوایای روانی شخصیت‌های داستان نهفته است. اغلب داستان‌های داستایفسکی همچون شخصیت خودش راوی سرگذشت مردمی عصیان‌زده و روران پریش هستند. □

◀ پرواز بوئینگ ۷۴۷ برای نخستین بار (۱۹۶۹ میلادی)

◀ دوازده سال پیش در چنین روزی، برابر بیستم بهمن ۱۳۸۱ خورشیدی، ژازه طباطبایی، نقاش و مجسمه‌ساز ایرانی در هفتاد و هفت سالگی درگذشت. شهرت ژازه بیش از هر چیز به دلیل فیگورهای خلافتانه، مجسمه‌های فلزی و همچنین نقشش در تأسیس نخستین نگارخانه ایران با عنوان «نگارخانه هنر جدید» است. سبک او به هنر سقاخانه‌ای پهلومی‌زند. □